

20-6-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS
Minister LZS
Stas VWS

Deadline: 22 juni 2023

nota

Toegankelijkheid van zorg

TER BESLISSING

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal

Datum

6 juni 2023

Kenmerk

3608523-1049410-PZO

Uw kenmerk

-

Zaaknummer

1049410

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

Op 29 juni 2023 heeft de minister van VWS een Commissiedebat met de Kamer over *ziekenhuiszorg*. Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de afdoening en voortgang van enkele moties en toezeggingen die raken aan 'toegankelijkheid van zorg', waaronder die van medisch specialistische zorg.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen en te verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In deze brief gaat u (MVWS), mede namens MLZS en SVWS, in op de inspanningen die gericht zijn op het toegankelijk houden van de zorg.

De inspanningen richten zich zowel op de toegankelijkheid van zorg op de (middel)lange termijn, als in het hier en nu. Achtereenvolgens gaat u in op:

- De (middel)lange termijn transitie: verschillende bestuurlijke akkoorden (zoals IZA, GALA en WOZO),
- een paar specifieke trajecten gericht op het toegankelijk houden van zorg in het hier en nu, te weten:
 - *Toegankelijkheid medisch specialistische zorg (msz)*
 - *Zorgcoördinatie acute zorg*
 - *Toegankelijkheid van de ggz*
- enkele generieke maatregelen en handvatten om de toegang tot zorg te borgen, te weten:
 - *Actieve wachtlijstbemiddeling: inzicht in declaratiedata*
 - *Financiële toegankelijkheid en voorkomen tweedeling in toegankelijkheid (monitoring)*
 - *Signalering NZa/IGJ: krapte in de zorg*
 - *Rechtvaardige keuzes bij langdurige schaarste in de zorg (CEG Code Rood)*

De complexiteit rondom de vraagstukken *Signalering NZa/IGJ: krapte in de zorg* en *rechtvaardige keuzes bij langdurige schaarste in de zorg (CEG Code Rood)* vergen een zorgvuldig proces en zorgvuldige afweging. Hier wordt binnenkort met u inhoudelijk nader over gesproken (3 juli). In het najaar verwachten we de eerste inhoudelijke contouren te kunnen schetsen aan de Kamer. In de brief

wordt aangegeven dat de Kamer in het najaar opnieuw geïnformeerd wordt over de voortgang.

Datum
6 juni 2023

Kenmerk
3608523-1049410-PZO

Wat betreft de signalering van de NZa/IGJ wordt herhaald (net als in het VSO van 17 februari 2023) dat handvatten worden ontwikkeld ter ondersteuning van het zorgveld. Ook melden we dat wordt overwogen of als voorzorgsmaatregel een passend proces ontwikkeld moet worden voor als de toegankelijkheid regionaal toch voor langere tijd in het geding lijkt te komen. Daarbij is nadrukkelijk opgemerkt dat de akkoorden en programma's gericht zijn op het voorkomen dat toegankelijkheid voor langere tijd in het geding komt.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Vanuit de politiek is er veel aandacht voor het thema *toegankelijkheid van zorg*. Er is veel aandacht voor de stand van zaken rondom de uitgestelde zorg als gevolg van de COVID-pandemie. De signalering van de NZa/IGJ, die is uitgebracht bij de *Stand van de zorg* in oktober 2022 heeft tot vragen geleid bij de begrotingsbehandeling 2023 van VWS, de motie Van der Staaij (zie onder), een schriftelijk overleg en een tweeminutendebat waarin moties over tweedeling in de zorg zijn aangenomen. Ook het signalement van het *Centrum voor Ethiek en Gezondheid* met een verkenning van morele uitgangspunten bij langdurige schaarste in de zorg, heeft de aandacht van de Kamer. Door de Tweede Kamer is hierover een technische briefing aangevraagd. Vanuit de Kamer wordt met verschillende moties voorstellen gedaan in het kader van de toegankelijkheid, zoals rondom wachtlijstbemiddeling, of tweeling in de zorg.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is veel aandacht voor de toegankelijkheid van de zorg in de media. Regelmatig berichten landelijke en regionale media over de steeds moeilijker toegankelijke en onder druk staande zorg. Er wordt, zoals in de brief is aangegeven, een brede bewustwordingscampagne gestart om de samenleving te informeren over de aanstaande transitie in de zorg.

c. Financiële en personele gevolgen

n.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is intern afgestemd met directies PZO, CZ, Z, LZ, DCO en MEVA. Extern zijn de paragrafen *Toegankelijkheid medisch specialistische zorg*, *Signalering NZa/IGJ: krapte in de zorg* afgestemd met de NZa en de IGJ.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

Er worden geen nieuwe toezeggingen in deze brief gedaan.

De volgende toezeggingen en moties worden afgedaan:

- De motie Den Haan/Kuzu¹, 7 juli 2022, om te onderzoeken hoe binnen de privacyregelgeving de gegevens van wachtenden door zorgaanbieders kunnen worden doorgegeven aan de zorgverzekeraars, zodat deze proactief aan wachtlijstbemiddeling kunnen gaan doen;
- de motie Bikker/Van den Hil², 20 oktober 2022, om de mogelijkheid uit te werken dat zorgverzekeraars wachtenden zo vroeg mogelijk in beeld krijgen en hen zelf mogen benaderen, zodat zij hun een alternatief aanbod kunnen doen;
- de motie Van der Plas³, 22 maart 2023, over onderzoeken hoe tweedeling in toegankelijkheid van de zorg tot stand komt en hoe de regering deze tweedeling gaat verkleinen,
- de motie Agema⁴, 22 maart 2023, over gelijke toegang tot de zorg voor hogere en lagere inkomens,
- de toezegging tijdens het tweeminutendebat *zorggrens bereikt*, 12 april 2023, uw Kamer voor de zomer te informeren over de stand van zaken uitgestelde zorg en de rol van de zelfstandige klinieken⁵,
- de toezegging tijdens het commissiedebat *Ontwikkelingen rondom het coronavirus/pandemische paraatheid*, 10 mei 2023, uw Kamer voor de zomer te informeren over de voortgang van de inhaalzorg/actieplannen⁶,
- de toezegging in het schriftelijk overleg over *het bereiken van de zorggrens*⁷ om uw Kamer voor de zomer te informeren over de verkenning van de mogelijkheden om declaratiedata te verzamelen en benutten.

Datum

6 juni 2023

Kenmerk

3608523-1049410-PZO

Daarnaast wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de volgende moties en toezeggingen:

- de motie van der Staaij cs⁸, 20 oktober 2022, over handvatten voor zorgprofessionals, zorgaanbieders en zorginkopers die helpen om casuïstiek in het hier en nu op te lossen, en de Kamer hierover voor het zomerreces 2023 te informeren,
- de motie Paulusma⁹, van 15 december 2022, om een publiekscampagne te houden 'waarin de burger wordt meegenomen in hoe de zorg wordt vormgegeven en waarom' zijn onderdeel geworden van het gesprek, en de toezegging in het schriftelijk overleg met uw Kamer over de NZa-publicatie *Stand van de zorg 2022*¹⁰, u voor het zomerreces te informeren over de voortgang van het ontwikkelen van handvatten voor zorgprofessionals, zorgaanbieders en zorginkopers om knelpunten in de toegang tot zorg op te lossen.

h. Fraudetoets

n.v.t.

¹ Kamerstukken II 2021/22 29689 nr. 1156

² Kamerstukken II 2022/23 36200 XVI nr. 77

³ Kamerstukken II 2022/23 29689 nr. 1187

⁴ Kamerstukken II 2022/23 29689 nr. 1182

⁵ Reactie artikelen "Zorggrens bereikt" en "Zorgpremie voor velen molensteen" | Tweede Kamer der Staten-Generaal

⁶ Conceptverslag Ontwikkelingen rondom het coronavirus/pandemische paraatheid | Tweede Kamer der Staten-Generaal

⁷ Kamerstuk 31765-763

⁸ Kamerstukken II 2022/23 36200-XVI nr. 88

⁹ Kamerstukken II 2022/23 36200-XVI-186

¹⁰ Kamerstukken II 2022/23 29 689 nr. 1180

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

6 juni 2023

Kenmerk

3608523-1049410-PZO